

ЯК КОТИ ПІДВИЩУЮТЬ НАДОЇ МОЛОКА

Якось селяни запитали у Чарльза Дарвіна, як збільшити надої корів. Дарвін жар-тівливо порадив їм придбати котів. І пояснив: „Корови дають вдосталь молока, коли їдять багато конюшини. А щоб вродила конюшина, має утворитись насіння. Квіти конюшини запилюють лише джмелі. Та гнізда джмелів розорюють миші, яких роз-велось надто багато. От якраз коти і можуть повиловлювати мишей!”

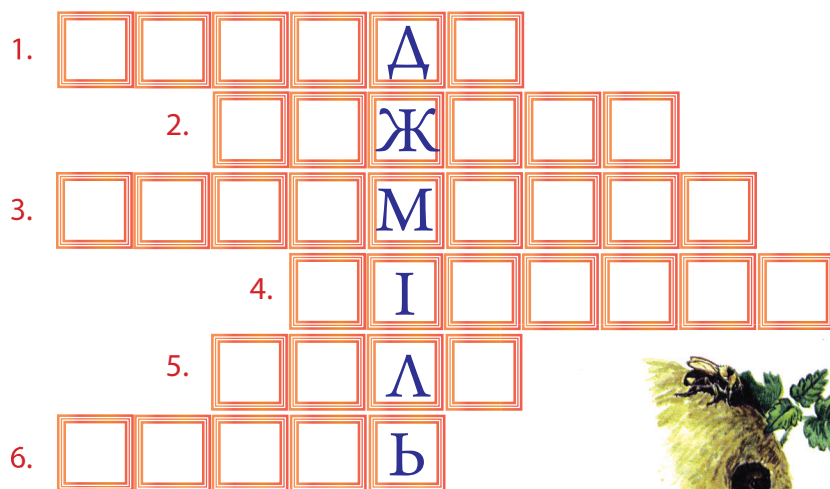
ЗАВДАННЯ ВІД ЛАПУНІ

Склади за поясненням Чарльза Дарвіна ланцюг живлення:

_____ → джмелі → _____ → _____

КРОСВОРД ВІД ПУСТУНЧИКА

1. Джмелина хатка.
2. Медоносна комаха, що, як і джмелик, живе у сім'ї.
3. Науковець, що вивчає комах.
4. Елемент апарату джмеля для збирання пилку.
5. Зброя джмеля.
6. Пора року – кінець життєвого циклу джмелиної сім'ї.

ВІДПОВІДІ НА ЗАВДАННЯ ВІД РОЗУМНИКА: 1) конюшина; 2) сова; 3) миші; 4) джмелі; 5) вівки; 6) конюшина.

Будиночок-вулик для джмелів з квіткового горщика

Передплатний індекс 89454

Головний редактор:

Дарія Біда, тел.: (032) 236-71-23,
e-mail: dabida@mis.lviv.ua

Заступник головного редактора:

Світлана Вольська,
e-mail: svitlana300@gmail.com
Дизайн і верстка Каріне Мкртчян-Адамян

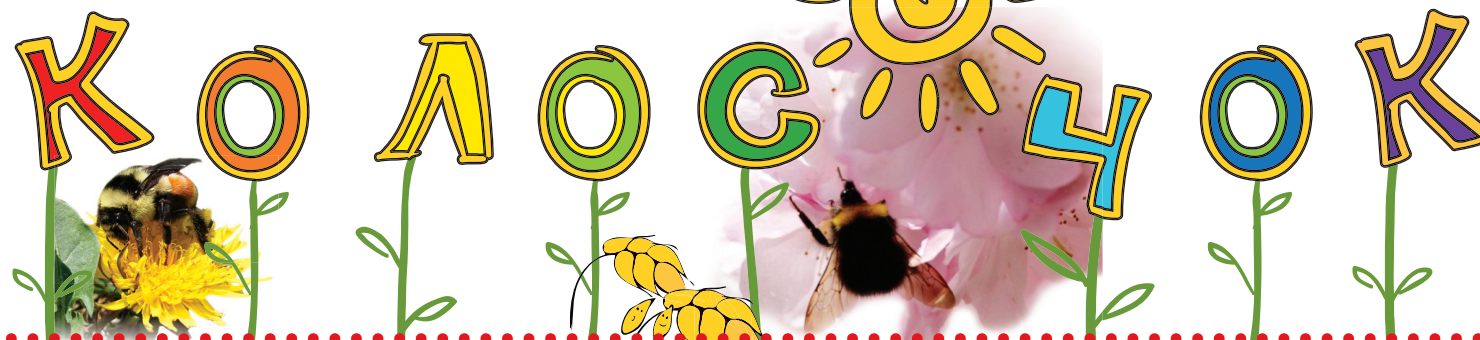
Підписано до друку 22.02.13,
формат 60x84/8.

Друк офсетний. Наклад 12 000 прим.
Адреса редакції: 79038, м. Львів,
а/с 9838. Надруковано в друкарні
ТОВ "Видавничий дім „УКРПОЛ”.

Юний ентомолог

(твоє ім'я та прізвище)

№12/2013

НАУКОВО-ПОПУЛЯРНА ТЕМАТИЧНА ПРИРОДНИЧА ГАЗЕТА ДЛЯ РОЗУМНИКІВ І РОЗУМНИЦЬ

КОНЮШИНА, ДЖМЕЛІ, МИШІ ТА СОВА

ДОВІДНИК ЮНОГО ПРИРОДОСЛІДНИКА

Ланцюг живлення – хар-човий ланцюг, ряд видів рослин, тварин, грибів і мікроорганізмів, пов'язаних один з одним відноси-нами: „їжа → споживач”.

Чарльз Дарвін – англійський натураліст і мандрівник XIX століт-тя. Понад усе на світі любив спосте-рігати за життям рослин і тварин, тому й зумів розкрити чимало таєм-ниць природи.

Сіножатъ – сільськогосподар-ське угіддя (земля), лучна рослин-ність якого використовується на сіно.

Золотоцвіт – пилок, який вітер і комахи переносять з квітки на квіт-ку, запилюючи їх.

ХТО КОГО І ЩО ІСТЬ НА СІНОЖАТІ

(наукова казка)

Сидить Дідусь під грушею, чай п'є. Особливий, трав'яний, лікувальний. Летить Сова:

– Будь здоров, – говорить, – друже!

А Дідусь їй:

– Ти, Сова, відчайдушна голова. Від сонця ховаєшся, людей цураєшся, – хіба я тобі друг?

Розсердилась Сова:

– Ну, коли так, – каже, – не буду я ночами на твою сіножать літати, мишей ловити – сам лови.

А Дідусь:

– Ти бачиш, чим лякати надумала! Тікай, поки я не розсердився, тікай, поки ціла.

Полетіла Сова, сховалася у дуплі старезного дуба, нікуди з нього не летить.

Ніч настала. А тим часом на дідовій сіножаті миші в норах перегуковуються:

– А поглянь-но, кумцю, чи не летить Сова – відчайдушна голова?

Миша Миші відповідає:

– Не видно Сови, не чути її, нині нам на сіножаті вільно, нині нам на сіножаті привільно.

Миші з нір повибиралися, Миші по сіножаті порозбігалися.

– Ой-ой-ой, Дідусю, гляди, коли б біди не вишло: миші на полювання пішли.

– Та нехай собі йдуть, – каже Дідусь. – Миші не вовчиці, не з'їдять телиці.

А миші по сіножаті снують, джмелині гнізда шукають, землю риють, на джмелів полюють.

А Сова з дупла:

– Ой-ой-ой! Гляди, Дідусю, щоб гірше не стало: всі твої джмелі розлетілися.

– Та нехай летять, – каже Дідусь. – Хто від них користь бачить: ні меду, ні воску, лише жалять боляче.

Росте на сіножаті конюшина кормовиста, головою до землі висне, а джмелі гудуть, з сіножаті геть летять, на конюшину милу й не дивляться, золотоцвіт з квітки на квітку не переносять.

А Сова з дупла:

– Ой-ой-ой! Гляди, Дідусю, щоб гірше не стало: не довелося би тобі самому золотоцвіт з квітки на квітку переносити.

– Вітер рознесе, – каже Дідусь, а сам уже потилицю чухає.

По сіножаті вітер гуляє, золотоцвіт на землю сипле. Не потрапляє золотоцвіт з квітки на квітку, нема врожаю конюшини на сіножаті, не до вподоби це дідові.

А Сова з дупла:

– Ой-ой-ой, Дідусю! Корова твоя мичить, немає конюшинки запашної, бо трава без конюшини, наче каша без масла.

Мовчить Дідусь, нічого сказати, сам бачить, що була корова здорова, а тепер худнути стала, молока дає мало.

А тим часом миші по сіножаті гуляють, джмелині гнізда шукають. Мудрі джмелі розлетілися на чужі сіножаті, а на дідову і не дивляться.

Конюшина і на цей раз не вродилася. Корова без конюшини худне. Молока у корови мало. Тепер вже улюблений чай з молоком Дідусь під вечір не поп'є...

Прийшлося Дідові піти до Сови й вибачення просити:

– Ти вже, Совонько – мала пташечко, вибач дурневі, з біди виручай: нічим стало мені старому чай білити.

А Сова з дупла очима луп-луп, ножищами туп-туп.

– Отож-бо, – каже, – забув ти, Дідусю, що дружно не сутужно, а нарізно – не завидно. Думаєш, мені добре без твоїх мишей?

Вибачила Сова Дідуся. Вилетіла з дупла й полетіла на сіножать мишей ловити. А миші тим часом від страху поховалися у глибокі нори. Знають, що є тепер у сіножаті сторож надійний.

Тим часом джмелі гудуть над квітом конюшини, з квітки на квітку перелітають, конюшинку вітають. Став Дідусь знову чай молоком білити, Сову хвалити, до себе на гостину запрошувати, шанувати.

Переклад з російської
казки Віталія Біанкі „Сова” Мирослави Чорної,
учителя початкових класів
Львівської середньої школи № 70.

Відповіді до кросворду „ДЖМІЛІ”:
1. Гніздо. 2. Бджола. 3. Ентомолог. 4. Ціточки.
5. Жало. 6. Осінь.

ЗАВДАННЯ ВІД РОЗУМНИКА

Склади ланцюги живлення на основі змісту казки:

1) джмелі, сова, конюшина, миші;

2) вовки, конюшина, корови.

